

Rendes bíróságok - Lettország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [lv](#).

Ez a rész a lettországi rendes bíróságok szervezetéről ad tájékoztatást.

Rendes bíróságok: bevezetés

Lettországban a bírói hatalmat a következők gyakorolják: **városi és kerületi bíróságok**, **regionális bíróságok** és a **Legfelsőbb Bíróság**.

A polgári és a büntetőeljárások Lettországban 40 bíróság előtt folynak, és a bírósági rendszer a következő **három szintre** tagolódik: 34 városi vagy kerületi bíróság (*rajonu vai pilsētu tiesas*), öt regionális bíróság (*apgabaltiesas*), valamint a Legfelsőbb Bíróság (*Augstākā tiesa*).

Lettországban a következő városi és kerületi bíróságok működnek:

1. A **Kurzemei Regionális Bíróság** (*Kurzemes apgabaltiesa*) illetékességi területén:
 - Kuldīgai Kerületi Bíróság (*Kuldīgas rajona tiesa*);
 - Liepājai Városi Bíróság (*Liepājas tiesa*);
 - Saldusi Kerületi Bíróság (*Saldus rajona tiesa*);
 - Talsi Kerületi Bíróság (*Talsu rajona tiesa*);
 - Ventspils Városi Bíróság (*Ventspils tiesa*);
2. A **Latgalei Regionális Bíróság** (*Latgales apgabaltiesa*) illetékességi területén:
 - Balvi Kerületi Bíróság (*Balvu rajona tiesa*);
 - Daugavpils Városi Bíróság (*Daugavpils tiesa*);
 - Krāslavai Kerületi Bíróság (*Krāslavas rajona tiesa*);
 - Ludzai Kerületi Bíróság (*Ludzas rajona tiesa*);
 - Preiļi Kerületi Bíróság (*Preiļu rajona tiesa*);
 - Rēzeknei Városi Bíróság (*Rēzeknes tiesa*);
3. A **Rigai Regionális Bíróság** (*Rīgas apgabaltiesa*) illetékességi területén:
 - Jūrmalai Városi Bíróság (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);
 - Ogres Kerületi Bíróság (*Ogres rajona tiesa*);
 - Riga Város Központi Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);
 - Riga Város Kurzemei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);
 - Riga Város Latgalei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);
 - Riga Város Vidzemei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);
 - Riga Város Zemgalei Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);
 - Riga Város Északi Kerületi Bírósága (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);
 - Rigai Kerületi Bíróság (*Rīgas rajona tiesa*);

- Siguldai Városi Bíróság (*Siguldas tiesa*);

4. A Vidzemei Regionális Bíróság (*Vidzemes apgabaltiesa*) illetékességi területén:

- Alūksnei Kerületi Bíróság (*Alūksnes rajona tiesa*);
- Cēsisi Kerületi Bíróság (*Cēsu rajona tiesa*);
- Gulbenei Kerületi Bíróság (*Gulbenes rajona tiesa*);
- Limbaži Kerületi Bíróság (*Limbažu rajona tiesa*);
- Madonai Kerületi Bíróság (*Madonas rajona tiesa*);
- Valkai Kerületi Bíróság (*Valkas rajona tiesa*);
- Valmierai Kerületi Bíróság (*Valmieras rajona tiesa*);

5. A Zemgalei Regionális Bíróság (*Zemgales apgabaltiesa*) illetékességi területén:

- Aizkrauklei Kerületi Bíróság (*Aizkraukles rajona tiesa*);
- Bauskai Kerületi Bíróság (*Bauskas rajona tiesa*);
- Dobelei Kerületi Bíróság (*Dobeles rajona tiesa*);
- Jelgavai Városi Bíróság (*Jelgavas tiesa*);
- Jēkabpilsi Kerületi Bíróság (*Jēkabpils rajona tiesa*);
- Tukumsi Kerületi Bíróság (*Tukuma rajona tiesa*).

A **közigazgatási pereket** az alábbiak folytatják le:

- a Kerületi Közigazgatási Bíróság (*Administratīvā rajona tiesa*);
- a Regionális Közigazgatási Bíróság (*Administratīvā apgabaltiesa*);
- a Legfelsőbb Bíróság Szenátusának Közigazgatási Kollégiuma (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

A **Kerületi Közigazgatási Bíróság** és a **Regionális Közigazgatási Bíróság** illetékességi területe minden ügyben Lettország egész közigazgatási területére kiterjed. A Kerületi Közigazgatási Bíróság intézménye öt bíróságot foglal magában, bírósági régióként egyet-egyét: Rigában, Jelgavában, Rēzeknēben, Valmierában és Liepājában.

Hatáskör

A **☞ büntetőeljárásról szóló törvény** értelmében első fokon valamennyi büntetőeljárást a városi vagy a kerületi bíróság folytatja le. Első fokon Riga Város Vidzemei Kerületi Bíróságának hatáskörébe tartoznak azok a büntetőügyek, amelyek iratai államtitkot tartalmaznak. A kerületi vagy városi bíróság teljes körű fellebbezéssel (*apelācija*) megtámadott határozatát fellebbviteli fórumként a regionális bíróság bírálja el. Az alsóbb szintű bíróságok ítéletei ellen a Legfelsőbb Bíróság Szenátusához csak jogkérdésben lehet fellebbezni (*kasācija*). A városi és a kerületi bíróságokon a büntetőügyeket egyesbíró tárgyalja. Különösen összetett büntetőeljárás esetén az elsőfokú bíróság elnöke elrendelheti, hogy az ügyet a bíróság három bírájából álló tanács tárgyalja. A büntetőügyben benyújtott – teljes körű vagy jogkérdésben előterjesztett – fellebbezéseket bírói tanács tárgyalja.

A **☞ polgári eljárásról szóló törvény** értelmében első fokon a kerületi vagy városi bíróság jár el, kivéve, ha az ügyben törvény alapján regionális bíróságnak kell eljárnia. A nem vitatott kötelezettségek végrehajtása (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*), valamint a bírósági letiltás (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*) iránti kérelmeket az érintett kerületi vagy városi bíróság földhivatala bírálja el. Első fokon a regionális bíróságok járnak el a következő ügyekben:

- ingatlanulajdonnal kapcsolatos viták ügyében folytatott eljárások, a házastársi vagyონmegosztás kivételével;
- kötelmi jogi jogviták, amennyiben a követelés összege meghaladja a 150 000 LVL összeget;
- a szabadalmi jogok, védjegyek és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések védelmével kapcsolatos eljárások;
- hitelintézetek fizetéseképtelenségével és felszámolásával kapcsolatos eljárások.

A polgári eljárásról szóló törvény szerint ha egy ügy tárgya több követelés, és ezek közül egy vagy több a kerületi vagy városi bíróság, egy vagy több pedig a regionális bíróság hatáskörébe tartozik, illetve ha egy városi vagy kerületi bíróság a regionális bíróság hatáskörébe tartozó viszontkeresetet fogadott be, az ügyet a regionális bíróságnak kell tárgyalnia. Első fokon a Rigai Regionális Bíróság hatáskörébe tartoznak azok a polgári ügyek, amelyek iratai államtitkot tartalmaznak. A polgári ügyeket az elsőfokú bíróságon egyesbíró tárgyalja, míg (teljes körű vagy jogkérdésre vonatkozó) fellebbezési eljárásban bírói tanács jár el.

A **szabálysértési ügyeket** a polgári és büntetőügyekben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező kerületi, városi vagy regionális bíróságok tárgyalják. A [lett szabálysértési törvénykönyv](#) szerint a felsőbb szintű hatóságok határozatai a kerületi vagy a városi bíróság előtt megtámadhatók. A kerületi vagy városi bíróság bírója által hozott határozat ellen a regionális bírósághoz lehet fellebbezni, ha a lett szabálysértési törvénykönyv kifejezetten így rendelkezik. A fellebbviteli bíróság szabálysértési eljárásban hozott határozata ellen nem nyújtható be fellebbezés, és az ilyen határozat meghozatalának napján jogerőre emelkedik.

A [közigazgatási eljárási törvény](#) szerint eltérő törvényi rendelkezés hiányában közigazgatási perekben első fokon a Kerületi Közigazgatási Bíróság jár el. Ha a per első fokon a Kerületi Közigazgatási Bíróság előtt zajlik és e bíróságnak államtitkot tartalmazó információkat kell ellenőriznie, az eljárást a Kerületi Közigazgatási Bíróság rigai bíróságán folytatják le. Ha a törvény értelmében a közigazgatási pert első fokon nem a Kerületi Közigazgatási Bíróság, hanem a Regionális Közigazgatási Bíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság Szenátusának Közigazgatási Kollégiuma tárgyalja, a keresetet a Regionális Közigazgatási Bírósághoz, illetve a Legfelsőbb Bíróság Szenátusához kell benyújtani. A közigazgatási perben részes fél teljes körű fellebbezést nyújthat be az elsőfokú bíróság ítélete vagy végzése ellen, kivéve, ha a törvény szerint a határozat ellen nem, vagy csak jogkérdésben nyújtható be fellebbezés. A Kerületi Közigazgatási Bíróság még nem jogerős ítélete ellen a Regionális Közigazgatási Bírósághoz nyújtható be fellebbezés. A közigazgatási perben részes fél jogkérdésben fellebbezést nyújthat be a fellebbviteli bíróság ítélete vagy végzése ellen, ha a bíróság az eljárás során anyagi vagy eljárásjogi szabályokat sértett, vagy túllépett a hatáskörén. Az elsőfokú bíróságon a közigazgatási pereket egyesbíró vagy bírói tanács tárgyalja, míg a – teljes körű vagy jogkérdésre vonatkozó – fellebbezési eljárásban bírói tanács jár el.

A [szabadalmakról szóló törvény](#) értelmében első fokú polgári eljárás keretében a Rigai Regionális Bíróság tárgyalja a találmányok jogi védelmével kapcsolatos következő ügyeket:

- szabadalmi jogok helyreállításával kapcsolatos ügyek;
- szabadalom érvénytelenítésével kapcsolatos ügyek;
- előhasználati jogokkal kapcsolatos ügyek;
- szabadalom bitorlásával kapcsolatos ügyek;
- szabadalombitorlás semmissé nyilvánításával kapcsolatos ügyek;
- hasznosítási engedély megadásával, a vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel vagy azok betartásával kapcsolatos ügyek;
- a találmány nyilvános használatának lehetetlensége miatti kártérítéshez való joggal kapcsolatos ügyek.

A [formatervezési mintákról szóló törvény](#) értelmében első fokon a Rigai Regionális Bíróság tárgyalja a formatervezési minták jogi védelmével kapcsolatos következő ügyeket:

- formatervezési mintához való jog elismerésével kapcsolatos jogviták;
- formatervezési minta bejegyzésének érvénytelenítésével kapcsolatos jogviták;
- formatervezési minta jogellenes használatával (bitorlásával) kapcsolatos jogviták;
- hasznosítási engedély megadásával, a vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel vagy azok betartásával kapcsolatos jogviták.

A **Legfelsőbb Bíróságot** a három kollégiumból (Polgári Kollégium, Büntető Kollégium és Közigazgatási Kollégium) álló **Szenátus** és két **tanács** (Polgári Tanács és Büntetőtanács) alkotja. A tanácsok a regionális bíróságok elsőfokú ítéletei elleni teljes körű fellebbezéseket bírálják el. A Szenátus a kerületi, városi és regionális bíróságok valamennyi ítélete ellen jogkérdésben benyújtott fellebbezéseket bírálja el, illetve első fokon jár el az Állami Számvevőszék (*Valsts kontroles padome*) Tanácsának az Állami Számvevőszékről szóló törvény 55. cikke szerinti eljárás keretében elfogadott határozataival kapcsolódó ügyekben. Az egyes tanácsokban három bíró jár el. A Legfelsőbb Bíróság Szenátusában az ügyeket három bíróból álló tanács, illetve törvény által meghatározott egyes esetekben kibővített tanács tárgyalja.

Jogi adatbázisok

Az adatbázis neve és internetcíme

[Nemzeti bírósági portál](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a hozzáférés **ingyenes**.

Az adatbázis tartalma röviden

A nemzeti bírósági portál válogatást tartalmaz a rendes bíróságok polgári és büntetőügyekben hozott ítéleteiből, valamint a közigazgatási bíróságok ítéleteiből. Az információk a *Tiesu nolēmumi* („Bírósági ítéletek”) és az *E-Pakalpojumi* („e-szolgáltatások”) szakaszban található.

A Legfelsőbb Bíróság weboldalán elérhető a bírósági határozatok tára, amely tartalmazza a Szenátus legújabb ítéleteit és a bírósági határozatok gyűjteményét. Az információk a *Tiesu informācija* („Bírósági információk”) részben található meg.

Háttér

A nemzeti bírósági portálon közzétett információk, valamint a Legfelsőbb Bíróság weboldalán közzétett szenátusi ítéletek és bírósági határozatok jelenleg csak lett nyelven érhetőek el.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 08/06/2015